

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FORENING & MUSEUM

Medlemsblad for Helsingør Museumsforening Nr. 4 1995

Med en smule forsinkelse nåede dette, årets sidste, nummer af Helsingør Museumsforenings blad frem til vore læsere inden jul. I det forløbne år har vi mistet endnu et af vore fremtrædende medlemmer, nemlig Birger Mikkelsen, der ikke alene var redaktør af ugeavisen Nordsjælland, men i sandhed også af Forening & Museum. Det er et kæmpestort savn for Museumsforeningen og ikke mindst for Helsingør, der dermed har mistet en betydelig lokalhistoriker. Vi kan da heldigvis fortsat glæde os over de mange fremragende bøger, Mik har skrevet gennem årene.

Vi kan også glæde os over, at Forening & Museum fra næste nummer har fået en værdig afløser for Mik i redaktionen, nemlig museumsformidler og arkæolog Lone Hvass, som vel næppe behøver nærmere præsentation, trods den korte tid hun har været i byen. Bladet vil blive præget af Lones tiltræden, idet vi allerede nu kan røbe, at vort blad vil blive peppet op. I første omgang mere indholdsmæssigt end layoutmæssigt. Vi vil satse på flere småartikler, der fortæller nyt om gammelt, altså mere nyhedsprægede artikler. Vi vil søge at komme ud i alle kroge af vor kommune og i det hele taget tilgodese alle Museumsforeningens medlemmer. Næste skridt vil være lay-out'et, som vil blive peppet op i takt med museets teknologiske forbedringer.

I denne forbindelse skal vi benytte lejligheden til endnu engang at meddele, at vi meget gerne modtager stof til bladet - også gerne spørgsmål om emner, der kunne have interesse for vore læsere. Spørgsmål har den store fordel, at de kan henlede vor opmærksomhed på emner, der ellers ville være forbigået.

Forsiden:

Dette hyggelige vintermotiv med snepudrede træer er fra Slotsvej ved Nordre Strandvej, hvor Hornbækbanen krydser stedet. Det har været bragt i Forening & Museum 4/1990, hvor man iøvrigt kan se billedets fulde omfang. Bygningen i baggrunden er den nuværende domprovstebolig, som på et tidspunkt var æresbolig for Helsingørs Kong Peder.

REDAKTION

Museumschef

Kenno Pedersen

&

Museumsinspektør

Lars Bjørn Madsen

Tryk: A-print, Espergærde

Forening & Museum er et medlemsblad for Helsingør Museumsforening og udkommer med 4 numre om året. Stof til bladet indsendes til Helsingør Museumsforening, Hestemøllestræde 1, 3000 Helsingør.

INDHOLD

Laurits Pedersen:
Porttaarnet, Bymuren
og Børsen.

Museumsnoter

**Foredrag i Helsingør
Museumsforening**

Ved Byfogdens Stræde

af Laurits Pedersen

7b. Porttaarnet, Bymuren og Børsen

Vi bringer her den sidste artikel i Helsingør-historikeren Laurits Pedersens artikelserie "Ved Byfogdens Stræde".

Det blev ved Fundet af de oftere omtalte Murlevninger sagt, at vi her for første Gang traf paa velbevarede Rester af den gamle Bymur, men fra anden Side paastod man, at dette var "fuldkommen forkert", da der indtil Frelsens Hærs Ejendom for faa Aar siden blev opført, stod et Stykke af Bymuren "bevaret i sin oprindelige Skikkelse" ud for den saakaldte Sneedorffs Gaard (mellem Strandgade 64 og det forlængst nedrevne Nr. 62). Naar man nu efter de her givne Oplysninger vil prøve at undersøge, hvilken af disse Murlevninger der var Bymur, kan der næppe blive Tvivl om Resultatet.

Bymuren kan nemlig ikke have ligget i Gadelinien. Strandgades nor-

dre Husrække opførtes paa sin nuværende Plads c. 1570 - 1600, og efter Bymurens Opførelse i 1620'erne kan der indenfor denne konstateres en Række Bygninger, Saltboder, Stald og endelig "Børsen". Skal der blive Plads til disse, maa Muren søges bag Strandgades søndre Husrække. Og netop der er der fundet en Murrest, der virkelig havde Karakter af Befæstning, hvorimod Muren i Gadelinien ud for den svenske Konsuls Have var en ganske almindelig Havemur, paa 3 - 4 Alens Højde, og saavidt jeg erindrer, ikke over 1 1/2 a 2 Stens Tykkelse.

Det kan tilføjes, at der er bevaret to Maalebrevne af 1632 og 1633, der viser, at den fundne Murrest maa være en Part af det Stykke Mur, som det var tildelt Ejeren af Fyrforvalterens Gaard at opføre og derefter at vedligeholde. Til Gaarden i dens fulde Udstrækning ned til Strandgade hørte 17 1/2 Alen af

Bymuren lige "vesten for Porten ved Byfogdens Brygge". Strandgadegaarden havde heraf den vestlige Halvdel og Stengadegaarden den østlige nærmest Taarnet. Allerede ved denne Tid har Ejeren af Strandgadegaarden (den vestligste Halvdel af Nr. 51) bygget en Bod paa sit Fortov (indenfor Muren), og Jens Pedersen Grove klager over, at denne staar 1 1/2 Alen ind paa hans Grund. Aaret efter er den flyttet, og Fyrforvalteren opfører saa "Borsen".

Denne laa umiddelbart op til Porttaarnet. Dette maa have ligget for Enden af Strædet. Fra Svenskekrigens Tid er der bevaret et Billede af det Porttaarn, der laa nærmest Kronborg. (se Forening & Museum nr. 3 s. 11) Der er umiddelbart ved Taarnet og Muren afbildet Mennesker til Fods og til Hest og liggende ovenpaa Muren, og desuden Vogne tæt ved denne, hvilket giver en Mulighed for paa det nærmeste at vurdere dets Størrelse. Det ser ud til at være kvadratisk, 8 - 10 Alen paa hver Led. Det springer 1 1/2 - 2 Alen frem fra Muren, saa største Parten af det ligger indenfor Muren. Porten kan se ud til at være 5 - 6 Alen bred i Portaabningen, indvendig noget mere, idet der ser ud til at være god Vigeplads for Fodgængere inde i Porten. Taarnets Hjørner er muret i Forbandt af tilhugne Kvadre, der ganske ligner nogle, som blev fundet paa et meget umotiveret Sted i Gavlmuren i det nedrevne Strandgade Nr. 56. Taarnet er paa 2 Etager, den underste af Murens Højde, antagelig c. 8 Alen, den øverste lidt mindre. At domme efter de

Personer, der sidder paa Muren, kan dennes Bredde godt være 1 1/2 Alen.

Et saadant Porttaarn maa man tænke liggende i Hovedvagsstræde, springende et Par Alen frem af Muren, altsaa med Forsiden ca. 25 Alen fra Strandgades sondre Facadelinie. Det var forsynet med en Svalegang, til hvilken en Trappe førte op, og tæt op til det laa et locum privaticum for Publikum.

Borsen laa ganske tæt op til Porttaarnet, dens Grund maales "fra den øverste Hjørnestolpe af Trappen" (op til Svalegangen paa Taarnet). Og det er højest sandsynligt, at her ligefrem har været Forbindelse. Borsen var nemlig to Etager. Der nævnes "Stuen", "Salen", "et lidet Kammer", og "paa Loftet". Men Salen betød dengang altid, hvad vi nu kalder 1ste Sal. Nu maa det erindres, at Byens Porttaarne saa godt som altid var udlejede til Oplagsplads for grovere Varer. Borsens Ejer var 1652 - 53 Lejer af Porttaarnet ved Byfogdens Bro. Om han har været det forud, vides ikke, men det er sandsynligst. Derimod ved vi, at han benytter Porttaarnet til Fremleje, og at Borsen var et Samlingssted for fremmede Folk.

1653 klagede dens daværende Ejer Jonas Heinemark over, at han nu ikke fik mere end Halvparten, "som han tilforn bekom i Leje af Borsen". Han anmoder derfor Borgmestre og Raad om et Afslag i Lejen af Taarnet. Og man bestemte da, at "Jonas skal herefter ikke give mere af Byens Port ved Borsen aarlig til Byen end 4 Daler".

Det synes heraf tydeligt at fremgaa, at Porttaarnet ligefrem har været regnet med til Børsen, og at begge udlejedes.

Fra 1651 har man et lille Træk af Livet paa Børsen. "Jacob Skotte udi Børsen" stævnes af Vagtmesteren, som han har overfaldet. "Om Natten Kl. 11" var Vagtmesteren kommet ind paa Børsen for at spørge efter en fremmed Baadsmænd (d.e. Matros), som en Skipper havde søgt efter. Jacob Skotte havde da taget Baadsmænd i Forsvar og tilbudt at være god for ham for 100 Dlr. Og da det ikke hjalp "tilspurgte" han Vagtmesteren: "Hvad vil din Horeunge med dine Hundsfotter (skældordsord. Egentl. hunds konsdele) i mit Hus. Du skal søge udi Horehus og ikke hos mig". Og dermed "kom Jacob og Vagtmesteren i Haar sammen og kom

omkuld paa Gulvet tilsammen, og den Tid de kom op igen, da blodte Vagtmesterens Næse". Jacob Skotte vilde hævde sin Beværtnings respektable Karakter.

Vi kan tilføje, at Børsen allerede, da Jens Pedersen Grove ejede den, var udlejet, dengang til en Peder Møller, senere til en Christen Sørensen, der begge synes at have Forbindelse med Handelsfolk og Sofolk.

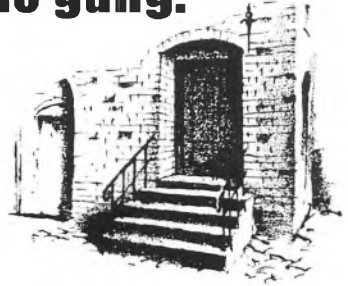
Den helsingorske Børs var ikke en kæmpemæssig Pragtbygning som den kopenhavnske, men den har aabenbart ligesom denne været et Sted, hvor Sælgeren kunde leje Oplagsplads for sine Varer og hvor Kober og Sælger mødtes paa "Sahlen mod Stranden". Altsaa - omend i beskedne Former - efter den Tids Forhold dog en Børs.

Folk og Minder fra Nordsjælland for halvtredsindstyvende gang.

Juletraditionen tro har Dansk Blad Forlag ved Niels Richter-Friis sendt en ny udgave af Folk og Minder i boghandelen. Som det har været tilfældet i alle årene, er det et meget smukt og godt skrevet "Billedblad til nyttige Kundskabers Udbredelse og Sindets gavnlige Opmuntring for alle Stænder" som skrevet står på omslagets bagside.

Esrum Kloster er emnet for den første artikel, hvilket er meget passende i denne tid, hvor en større udgravning af dele af klosterkomplekset netop er afsluttet. Artiklen er skrevet af juristen Søren Widding, der er med i den arbejdsgruppe, der står for klostrets restaurering. Udover en række helt nye oplysninger ledsages artiklen af en håndfuld ualmindelig fine tegninger af Fredensborg-kunstneren Des Asmusen. Forfatteren Godfred Hartmann har været trofast skribent til dette julehæfte gennem årene og skriver mesterligt om sin barndoms lykkelige somre i Hornbæk og Horneby. Heller ikke den populære historiker Palle Lauring mangler i år, hvor han har kastet sig over det vanskelige emne Nordsjællands middelalderborge. Årets morsomste artikel er helt klart "Gustav Wied, Strindberg og Nordsjælland". Forfatteren er Erhard Grimstad, der er næstformand i Gustav

Wied Selskabet og skriver med ægte Wied'sk humor om de helt utrolig groteske episoder, der udspandt sig, da August Strindberg indlogerede sig på Holte-egnen i 1888.

Vor egen by Helsingør er godt repræsenteret i hæftet. Dels af Kenno Pedersen, der skriver om fusk i anledning af den stadig aktuelle udstilling om samme emne på Helsingør Bymuseum. Dels af museets trofaste medarbejder gennem mange år, Annette Aagaard, hvis artikel "Panserbasser og snushaner i Helsingør" er ikke mindre end en exceptionel beskrivelse af retssystemet i Helsingør gennem tiderne.

Hæftet er rigt illustreret i sort/hvid og farve og som sædvanlig har Niels Richter-Friis fotograferet et hyggeligt snebillede til forsiden, dennegang af Esrum Klosters eneste bevarede bygning.

Det er nok lidt sent i disse spalter at anbefale dette hæfte til julegave, men prisen på en hundredekroneseddel kan vel gøre det til en attraktiv nytårsgave.

MUSEUMSNOTER

Nyt om gammelt i Gurre-egnen.

Gunnar Bergsten, der tidligere har været statsskovrider ved Kronborg Skovdistrikt, nyder en særdeles aktiv pensionisttilværelse. Han arbejder nemlig med skovhistorie, og naturligvis er det skovene i vort område, han har under luppen. Bergsten undersøger også ejerlavene omkring skovene og de mange huse, gårde og landsteder, der her findes. Han har den ganske specielle interesse at formidle sine kilder til gavn og glæde for dem, der ønsker at arbejde med de pågældende lokalom-

råder.

Senest har han ladet udarbejde nogle få eksemplarer af "Gurreegnen - lokalhistoriske notater". Heri beskriver han ejerlav som Ørsholt (herunder Ratterup, Sophienlyst og Louisenlyst), Gurre By (herunder ejendomme som Søgaard, Louisenroe, Slotsgaard,

Petersborg, Stokholm, Lyngegaard, Bakkehus og Steffens Hus), Gurrehus, Gurre Vang, Reerstrup og Lille Esbønderup og bilægger væsentligt kortmateriale.

Materialet, der kan ses på Helsingør Bymuseum, er væsentligt for Gurreegnen og det hidtil eneste bearbejdede kildemateriale for dette spændende område. Vi venter spændt på, hvornår Bergsten har fundet alt relevant kildemateriale om Teglstrup Hegn, en af de kulturhistorisk set mest spændende skove i Helsingør Kommune. Denne skov fortjener i høj grad sin historie beskrevet i et fyldigt bogværk.

KURANSTALTEN MONTEBELLO

VED
HELSINGØR

SANATORIUM FOR BEHANDLING AF:
STOFSKIFTE-SYGDOMME · MEDICINSKE
SYGDOMME · NERVE-SYGDOMME
REKONVALESCENS

O P R E T T E T I A A R E T 1 9 1 6

Gode gamle Montebello

Montebello har fået en fremtrædende plads i Helsingør Dagblads spalter efter at den smukke ejendom er kommet på Tvinds hænder. Unægtelig et væsentligt kapitel i den gamle Kronborg Ladegaards historie, der går helt tilbage til Frederik den Andens tid. En forårsdag i 1840 brændte Kronborg Ladegaard og på tomten opførte den daværende ejer L. von Bretton en lystgård, hvis hovedbygningens mure stadig eksisterer som grundetage i det nuværende Montebellos ostfløj. Navnet Montebello fik Bretton i 1841 tilladelse til at kalde sin lystgård, der var uden landbrug; kun omgivet af den stadig eksisterende have, skov og park, som i dag er stridens æble. I 1915 blev

Montebello omdannet til kuranstalt af et aktieselskab, der også købte den nærliggende Kronborg Ladegaard, som var opført på en nordlig del af de jorder, som Bretton valgte at sælge fra efter den oprindelige ladegaards brand i 1840. 1916 åbnede Kuranstalten Montebello sit "sanatorium for behandling af stofskiftesygdomme, medicinske sygdomme og nervesygdomme" samt hospital for rekonvalescenter. Den ovenfor gengivne annonce med en fin tegning af den smukke hovedbygning set fra parken blev indrykket i forskellige aviser.

Helsingørs første udendørs juletræ

I en tid, hvor der tales så meget om frygten for, at vort kære land er ved at

blive lobet over ende af indvandrere, er det egentlig ganske tankevækkende, at det var en italiener, som "opfandt" det udendørs juletræ i Helsingør.

Historien fortælles af Bymuseets Annette Aagaard:

I 1912 kom en fattig italiener ved navn Pippo Ronzoni til Danmark, hvor han gjorde sin entré i Helsingør som violinist og kapelmester på Marienlyst. For sine sparepenge indrettede han Ristorante Italiano i Nybrogade i København, men det var i Helsingør, han skabte sig et hjem i en gammel vognport på Opheliavej, et anneks til den herskabelige villa Marienborg, opført 1906, muligvis efter tegninger af arkitekt Nicolai Hansen. I 1922 købte Ronzoni hele ejendommen.

Her på Marienborg var det, at han hver juleaften satte et tændt juletræ ud i haven, fordi der ikke var plads til det inden døre. Og her stod det siden i alle tre juledage og blev et valfartsmål for helsingoranerne i de mørke vinteraftener. Til det sidste følte Ronzoni sig som dansker, selv om han først fik indfødsret året for sin død. Han døde pludselig den 2. februar 1949, og nu næsten 50 år efter, er der sikkert ikke mange, der husker at Helsingørs første juletræ blev tændt i en lys-elskende italieners have.

TIKØB KOMMUNES ARKIV

For dem, der arbejder med den del af Helsingør Kommune, som for kommu-

nesammenlægningen i 1970 hed Tikøb Kommune, kan have stor nytte af at vide, at det gamle kommunearkiv findes i Landsarkivet for årene 1842-1933. Landsarkivet har hertil udgivet en ikke publiceret registrant, som nu findes i kopi på Helsingør Bymuseum, hvori der også er anført den mindre del af arkivet, som beror på dette sted.

BORGERSKABS- PROTOKOLLER

Museerne får adskillige henvendelser fra slægtsforskere, som ønsker oplysninger fra borgerskabsprotokollerne, som findes i Landsarkivet. Selv om fotokopier af disse findes på Helsingør Bymuseum, har museet ikke personale til at gennemgå disse protokoller, hver gang man modtager en forespørgsel herom. Da museet ej heller har læsesalsfaciliteter som mange andre byhistoriske arkiver, har vi fundet en anden løsning. Vi er nemlig nu igang med at udarbejde et alfabetisk register over alle personer, der har fået borgerskab i Helsingør for perioden 1612-1806. Registret, der udarbejdes af kirketjener Torben Bill-Jessen, udmærker sig ved sit store tidsmæssige omfang. I Landsarkivet findes nemlig kun borgerskabsprotokoller tilbage til 1691. For den tid må man umiddelbart ty til tingbøgerne, hvilket Helsingør-historikeren Laurits Pedersen heldigvis i sin tid gjorde, da han skulle skrive sit værk Helsingør i

Sundtoldstiden. Eller rettere; det var hans tro medarbejder cand. phil. D.E. Rugaard, der fik betroet alle arkivalske undersøgelser i den forbindelse. Alle disse arkivoptegnelser er bevaret i Laurits Pedersens arkiv på Helsingør Bymuseum og takket være disse, har vi altså kunnet "udvide" borgerskabsprotokollerne til at omfatte nævnte tidsrum. For perioden efter 1806 foreligger der allerede håndskrevne registre, som foreløbig ikke bliver bearbejdet yderligere fra museets side.

Det har ikke været nogen nem opgave at udarbejde dette register. I 16- og 1700-årene tog man ikke retskrivningen så nøje og mange af datidens ord er gået i glemmebogen. Således har det været vanskeligt at tyde nogle af personnavnene og ikke mindst de erhverv, hvori man vandt borgerskab. Flere af erhvervene har tydelig tysk herkomst, som Tieschergesell (snedkersvend), Rotgeiter (metalstøber), Leddertoer (Ledertauer eller garver), Fasbinder (bodker) og det mere simple Lichtemager (lygtemager). Man finder også en Simlebager (en bager som laver simler (særlige rundstykker)), en Avlsmand (landmand), en Seglingsmand (sømand), en Vantmager (væver) og en Svarrer (Svarver eller drejer). I det hele taget giver registret et glimrende indtryk af de forskellige erhverv i Helsingør gennem tiderne.

Registret over borgerskaber i Helsingør vil blive udgivet i begrænset omfang i hæfteform og muligvis senere på diskette, således at man ikke kun kan søge på efternavn, men også på

fornavne samt erhverv. Denne udgivelse er en stor fordel for alle parter, men især for de brugere, som har vanskeligt ved, eller slet ikke kan, læse den snørklede gotiske håndskrift i protokollerne og tingbøgerne, som tilmed har ændret sig betydeligt i det lange tidsrum, som registret dækker. Hæftet, hvis pris endnu ikke er fastlagt, vil foreligge i februar og kan herefter købes på Helsingør Bymuseum.

M. GALSCHIØTS HELINGØR-BOG

Det er snart længe siden, at vi her i bladet forkyndte, at registret til dette fremragende bogværk var på trapperne. Registret er rent faktisk lavet, og der er trykt nogle få prøveeksemplarer, som er uddelt til korrektur hos diverse sprog- og fagkyndige Galschiøt-kendere. Herefter skal museet skaffe penge til sats og trykning, og hvornår det kan ske, ved vi endnu ikke.

Under arbejdet stodte vi på en note fra M.P. Madsens Boghandels forlagsafdeling, som i 1921 udgav bogen og her kan man se, at bogen blev trykt i 1200 eksemplarer til en udsalgspris af 20 kr. pr. styk. Nettoprisen var 12 kr. og fremstillingsprisen 8 kr. pr. eksemplar. Den 31. dec. 1921 var der solgt 822 eksemplarer. Da bogens fremstillingspris var dækket ved et salg af 666 expl. kunne man udbetale Galschiøt et honorar for de øvrige solgte bøger, ialt 858 kr. Når hele oplaget var solgt, kunne Galschiøt indkassere ialt 2937 kr.; en ganske pæn sum dengang.

Foredrag i Helsingør Museumsforening

Helsingør Museumsforenings foredrag for vinteren 1996 skal hermed præsenteres for vore læsere. Takket være stor imødekommenhed fra Sct. Mariæ

Sogns Menighedsråd, har museumsforeningen fået lov til at låne kirkens smukke og velegnede lokaler til foredragene. Man skal således indfinde sig torsdage kl. 19.00 i Karmeliterklostrets Lazarussal, som ligger i nordfløjen (Indgang i vestfløjens syd-gavl ved kirkepladsen) hvis man ikke vil gå glip af foredragene.

Torsdag den 11. januar 1996:
Hvorfor blev der ikke holocaust i

Danmark?

Foredragsholder: Preben Munch Nielsen.

Torsdag den 25. januar 1996:

Svenskerne på Kronborg.

Foredragsholder: Victor Albeck

Torsdag den 8. februar 1996:

Huset Fiolgade nr. 5.

Foredragsholder: Chr. Steen Petersen.

Torsdag den 22. februar 1996:

Navigationens historie.

Lysbilledforedrag v. Søren Thirslund.

Jens Erik Nielsen

Et brev fra Inquisitionskommissionen i København til magistraten i Helsingør.

Efter trende under Auction udi Inquisitions Commissionen værende Slavers Udsigende, skal i Junio 1762 et Qvindemenneske Navnlig Christine Møllers have solgt til en i Helsingør sig opholdende Jøde, Navnlig Engel, en Guldring, en sølv Ring og to Par Sølv Ermeknapper, hvoraf det eene Par var med Steen indfattet. Jeg har altsaa her ved in subsidium juris tienstligt skullet anmode mine høytærede Herrer, at bemeldte Jøde Engel maatte blive forekaldet, og gjøre Rede for, hvor disse kiøbte Sager ere afblevne, samt, ifald han ikke det kand gjøre, og skaffe dem

in natura tilbage, tilholdet at erstatte dens Værdie efter Eyerens giørende Taxation; hvorover jeg mig en beskrevet Forretning til Bielag ved Inquisitions Acten tienstskyldigst skulle udbede. Desligeste skal en Mand Navnlig Niels paa Stiernegaden (maaskee Steengaden) paa ovenmeldte Tid have imodtaget en Assistenz Seddel paa en Guldring og et Sølv Hovedvands Eg; hvilken Mand jeg ogsaa tienstskyldigst skulde udbede afhørt; om han har løst bemeldte Sager ind, da de i saa fald ønskes afleveret her til Commissionen, efterdi samtlige ere staaende Sager. Forretningen, denne Niels angaaende, udbedes iligemaade beskrevet.

Kiøbenhavn d. 16de Augusti 1765.

Jesu Fødsel.

I St. Olai kirke ses på Lorenz Jorgensens højaltertavle fra 1664 i nederste billedfelt, stalden, hvor Jesus blev født. Den lille nyfødte ligger svøbt ind i lister, smukt presenteret i krybben, mens jomfru Maria omsorgsfuldt rækker hånden frem mod den lille. En person i baggrunden må være Josef og de indtrædende to mænd i baggrunden kan være hyrderne, alle tre er iklædt 1600-årenes store kapper. Omkring krybben står endnu en tilbedende hyr-

de samt de helt uundværlige dyr i et hvert krybbebillede, æslet og koen, og nærmest den nyfødte en engel. Øverst troner englen på himmelhvælvet. Fotograferet af Carsten Møller 1995.

LH

*Vi ønsker vore Læsere en
god Jul og et godt Nytår.*

Helsingør Museumsforening/Redaktionen